

Raadsvoorstel: 2016 - 1549
Onderwerp: Visie van de stad

Datum: 7-3-2016
Portefeuillehouder: G. Veldhuijzen
Parallelsessie: 17 maart 2016
Raadsvergadering: 7 april 2016
Programma: Bestuur en Communicatie
Opsteller: L. van Huijgevoort
Bijlage(n): Geen.

1. Korte samenvatting van de inhoud en voorstel

Gorinchem is toe aan een nieuwe lange termijn visie. Een visie die rekening houdt met de huidige economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en tot stand komt in een nauwe samenwerking tussen het stadsbestuur, de inwoners, bedrijven en organisaties in de stad en de regio om Gorinchem heen. Gezamenlijk moet antwoord gegeven worden op vragen als:

- Wat voor stad / samenleving willen we zijn omstreeks 2035 ?
- Welke focus ('stip op de horizon') willen we aanbrengen zodat we een aantrekkelijke stad zijn en blijven, ook vanuit het perspectief van de regio om ons heen ?
- Welke maatregelen op hoofdlijnen moeten we gaan nemen om uit te komen waar we omstreeks 2035 willen zijn ?

De laatste integrale lange termijn visie op Gorinchem is de Structuurvisie uit 2009. Deze visie is eigenlijk gedateerd, niet in de laatste plaats omdat die visie een looptijd heeft tot 2015. Bovendien beperkt deze visie zich tot de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Daarnaast is deze visie tot stand gekomen in een andere tijdgeest.

Het uitgangspunt is dat de visie door alle partijen gezamenlijk tot stand gebracht wordt. Daarom spreken we van een Visie van de stad in plaats van een Visie op de stad. Dit laatste zou teveel suggereren dat de gemeente de visie maakt en voor inspraak en commentaar voorlegt aan de stad. Dat laatste willen we niet. Integendeel, we willen een proces organiseren dat erin voorziet dat inwoners, bedrijven en organisaties uit de stad en de regio al vanaf het eerste moment hun inbreng kunnen leveren. En gedurende het proces op de hoogte blijven over de stand van zaken en het verloop daarvan.

De keuze voor het met 'de stad' tot stand brengen van een Visie van de stad betekent een intensief traject met een doorlooptijd van naar verwachting circa 15 maanden. Aan het einde van deze periode moet er een Visie liggen, die u en ons in staat stelt om samen met de stad richting te geven aan de verdere ontwikkeling daarvan, niet alleen in fysiek opzicht ('hard'), maar ook in sociaal-maatschappelijk opzicht ('zacht').

Voorgesteld wordt:

1. Samen met 'de stad' een Visie van de stad Gorinchem op de langere termijn (2035) tot stand te brengen.

2. Fase trechter

Besluitvorming.

3. Inleiding / aanleiding

Op 23 april 2009 heeft de raad de Structuurvisie 2009 vastgesteld. In deze visie zijn de ambities van Gorinchem rondom de functies wonen, werken, groen en water, mobiliteit, welzijn en milieu samengebracht voor zover zij betrekking hebben op de ruimtelijke structuur van de stad. Deze structuurvisie was geen nieuwe, oorspronkelijke visie, maar in wezen 'slechts' een update van de Gemeentelijke Structuur Visie (GSV) uit 2004. De in 2008 in werking getreden nieuwe Wet ruimtelijke ordening dwong de gemeente ertoe een actuele structuurvisie vast te stellen conform de uitgangspunten van die Wet. Aan dat voorschrift is destijds uitvoering gegeven door de GSV uit 2004 te 'updaten'.

Een actuele inhoudelijke oriëntatie op de langere termijn voor Gorinchem ontbreekt dus. Daarnaast spelen er momenteel verschillende bestuurlijke heroriëntaties in de omgeving van Gorinchem, die (waarschijnlijk) zullen leiden tot gemeentelijke herindelingen. Ook in het licht van deze bestuurlijke heroriëntaties is het noodzakelijk om na te denken over de positie van Gorinchem.

Het is gewenst te komen tot een actuele inhoudelijke oriëntatie (visie) op de langere termijn (circa 2035). De visie moet richting geven aan de wijze waarop de stad zich verder ontwikkelt en een breed en herkenbaar referentiekader zijn voor toekomstig beleid. Door bij de visie keuzes te maken en het vervolgens op basis daarvan gericht inzetten van middelen, krijgt de stad (meer) 'profiel', wat de aantrekkelijkheid van de stad ten goede komt. Het hebben van een dergelijke visie voorkomt dat strategische beslissingen op ad hoc basis genomen worden. De visie geldt voor een langere termijn en moet dus verschillende raadsperiodes mee kunnen. Breed draagvlak voor de visie is daarom noodzakelijk.

4. Inhoud / Kaders

Karakter / reikwijdte van de Visie

De Structuurvisie 2015 uit 2009 was vooral ruimtelijke georiënteerd. Hoewel daarover nog geen gesprek met 'de stad' heeft plaatsgevonden, zal de Visie van de stad zoals we deze nu gaan creëren een breder bereik hebben.

Bij het voorbereiden van dit raadsvoorstel hebben wij stilgestaan bij thema's en onderwerpen die, op basis van de intern aanwezige kennis en inzichten, naar alle waarschijnlijkheid in de Visie van de stad aan bod gaan en moeten komen. Uit deze rondgang komt naar voren dat de Visie niet alleen moet gaan over ruimtelijke structuur (waarbij de binnenstad steeds naar voren komt als unique selling point) of economische ontwikkeling ('Hoe bereiken we een economisch vitale stad?'). Ook en uitdrukkelijk komt naar voren dat er aandacht moet zijn voor de 'zachtere kanten', met vragen als 'Hoe zorgen we ervoor dat de samenleving duurzamer wordt in sociaal opzicht, waarin mensen meer aandacht voor elkaar hebben en naar elkaar omzien (doorwerking decentralisaties rijk)?', 'Hoe zorgen we ervoor dat de samenleving duurzamer wordt in milieupzicht (doorwerking Klimaatakkoord)?', en 'Hoe kunnen we onze activiteiten en dienstverlening beter afstemmen op vragen en wensen van onze inwoners, bedrijven en organisaties (duurzame klantrelaties, in dienst van de stad, overheidsparticipatie)?'.

De reikwijdte van de Visie van de stad zal derhalve breed zijn, met naast aandacht voor de 'harde kant', ook volle aandacht voor de 'zachte kant'. Zonder de verbeelding te willen blokkeren, zal de Visie ook realistisch moeten zijn, richting moeten geven en een basis moeten bieden voor het ontwikkelen van beleid op basis van die richting, met doelen die meetbaar zijn en de mogelijkheid van bijsturing bieden in deze zich snel ontwikkelende samenleving.

Interactief proces / participatie

De structuurvisies uit het verleden kwamen tot stand volgens de gebruiken uit die tijd: de gemeente stelde de visie op, bewoners c.a. kregen de tijd om daarop in een inspraakperiode te reageren en de gemeenteraad stelde de visie vast. De Visie van de stad willen we deze keer op een moderne en eigentijdse wijze tot stand laten komen. Dat betekent dat wij inwoners, bedrijven en organisaties uit de stad en de regio om ons heen de gelegenheid bieden om al vanaf het eerste moment hun inbreng te leveren en gedurende het proces continu op de hoogte te blijven over de stand van zaken en het verloop daarvan. Daarom spreken we niet van een Visie op de stad – dat zou teveel duiden op de patronen van destijds -, maar van een Visie van de stad. In deze werkwijze volgen wij het raadsbeleidskader Participatie en Communicatie uit 2013 en sluiten wij aan op de lijn die is vastgelegd in de raadsopdracht Participatie/ Werken aan morgen/ Deregulering, die door de raad op 28 januari jl. is vastgesteld. In het raadsbeleidskader uit 2013 zijn de stappen van de zogenaamde Participatieladder beschreven (meeweten/informeren, meepraten/raadplegen en adviseren, meedoen/coproduceren en meebepalen/meebeslissen). Bij het traject Visie van de stad zitten we op de derde sport van de Participatieladder, die van meedoen/coproduceren. Hierbij werkt 'de burger' intensief samen met de gemeente en ziet de gemeente de inwoner als partner in de planvorming en laat de gemeente het resultaat zwaar meewegen bij de besluitvorming. De besluitvorming ligt bij de gemeenteraad.

Zoals gezegd, wij willen bij de Visie ook de regio om ons heen betrekken. Wij verstaan hieronder zowel de gemeenten van de regio AV, als gemeenten aan onze oostgrens (Lingewaal/Betuwe) en onze zuidgrens (gemeenten in het Land van Heusden en Altena). Voorts verstaan wij onder regio bredere verbanden als de Drechtsteden, de regio Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland.

Proces / doorlooptijd

Het proces dat wordt doorlopen om de Visie van de stad tot stand te brengen is nog niet helemaal 'uitgelijnd'. Reacties van 'de stad' kunnen nog tot bijstelling leiden. Desondanks worden vier stappen onderscheiden.

De **eerste stap** is de stap van 'Ophalen'. Deze stap bestaat enerzijds uit het verzamelen, m.n. op basis van literatuurstudie, van gegevens, feiten, trends en ontwikkelingen op het gebied van demografie, economie etc. Deze gegevens vormen een belangrijke onderlegger voor het vervolg. Anderzijds bestaat deze stap uit het ophalen van ideeën en meningen (Wat voor stad willen we zijn? Waar willen we staan op langere termijn (circa 2035)?).

Uitwerking:

- Week 11: Beraad en Advies gemeenteraad 17 maart 2016 over dit raadsvoorstel
- Week 14: Raadsvergadering 7 april 2016 (raadsbesluit over dit raadsvoorstel)
- Week 15: Uitnodiging aan de stad c.a. om mee te doen aan Visie van de stad
In deze uitnodiging de stad vragen naar ideeën m.b.t. de onderwerpen en aspecten (inhoud) die in het traject aan de orde moeten komen. Dit meenemen in planning themagesprekken week 20 t/m 26
- Week 11 t/m 18: verzamelen van gegevens, feiten, trends en ontwikkelingen en deze verwerken in fact-sheets
- Week 19 (week van maandag 9 mei): Startbijeenkomst met de stad met o.a. duiding van het te doorlopen proces en de thema's die in principe aan bod gaan komen
- Week 20 t/m 26 (half mei tot eind juni): Themagesprekken
Onderleggers: fact-sheets, beschrijving van (beleids)ontwikkelingen etc.
- Week 33 (week van 15 augustus): Zomerfeesten, benutten voor ophalen ideeën voor Visie van de stad van bezoekers
- Week 34 en 35: Delen met de stad van uitkomst en eventuele conclusies en aanbevelingen van de themagesprekken en de Zomerfeesten
- Week 36 (week van 5 september): 'Week van de Visie', benutten voor ophalen ideeën en voeren discussie over uitkomsten en eventuele conclusies en aanbevelingen uit de themagesprekken
- Week 37 t/m 39: Bijebrengen opgehaalde informatie in 'document met overeenkomsten': groepering en becommentariëring van de opgehaalde informatie met aanzet voor doorontwikkeling (verdieping) een of meerdere varianten
- Week 41 (donderdag 13 oktober 2016): Beraad en Advies gemeenteraad over 'document met overeenkomsten'
- Week 44: Raadsvergadering 3 november 2016: besluit over doorontwikkeling een of meerdere varianten

Aanvullende opmerkingen:

- Themagesprekken: Het voorstel is om per thema / onderwerp (aantal en aard van de thema's en onderwerpen nog verder uit te werken) een week te organiseren (bijvoorbeeld: week van het toekomstig wonen, week van de toekomstige mobiliteit, week van het samenleven in de toekomst). In deze week worden bijeenkomsten georganiseerd rond het thema dat op dat moment aan de orde is. Een ieder kan aanschuiven. Organisaties waarvan het bekend is dat ze betrokken zijn bij een of meerdere thema worden uitdrukkelijk uitgenodigd hun inbreng te leveren. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld de Klankbordgroepen in de wijken, Poort6, makelaars, Rivas, bedrijvenorganisaties als de Industriële Kring Gorinchem (IKG) en het BinnenStadsManagement (BSM), bestaande Platformen (zoals jongeren, gehandicapten), onderwijsinstellingen, milieuorganisaties etc.
Rondom thema's kunnen ook deskundigen worden uitgenodigd.
Ter inspiratie en t.b.v. de verbinding met de stad worden de themagesprekken zoveel mogelijk buiten het Stadhuis gehouden.

Per thema zal een 'bespreekstuk' worden opgesteld met daarin een overzicht van feiten, trends, ontwikkelingen, recent gemaakte (beleids)keuzes die van belang zijn om over het thema met elkaar in gesprek te gaan met de blik gericht op de verdere toekomst. Voor het opstellen van deze bespreekstukken wordt een beroep op de ambtelijke organisatie gedaan. Overigens merken wij op dat organisaties natuurlijk ook zelf het initiatief kunnen nemen om bijeenkomsten te organiseren en de gemeente daarbij uit te nodigen. Wij zullen deze initiatieven van harte omarmen.

- Naast de themagesprekken / themaweken stellen we ons voor een 'Week van de Visie' te houden waarin niet alleen ideeën worden opgehaald, maar waarin ook gereageerd wordt op de uitkomsten en eventuele conclusies en aanbevelingen van die themaweken. Deze zullen voorafgaande aan deze 'Week van de Visie' bekend gemaakt worden, zodat daarop gereageerd kan worden tijdens deze week.

De **tweede stap** is de stap van 'Verdieping'. Deze stap bestaat uit het verdiepen van één of meerdere varianten waartoe besloten is door de raad op 3 november 2016. De verdieping is van dien aard dat op basis daarvan de raad in het eerste kwartaal van 2017 een concept-visie kan vaststellen.

Deze stap is voor een belangrijk deel 'aan de gemeente', in die zin dat de werkzaamheden die in het kader van de verdieping verricht moeten worden in principe door de gemeentelijke organisatie gedaan zullen worden. Belangrijke randvoorwaarde voor het succesvol zetten van deze stap is dat deze verdieping in een open en transparant proces plaatsvindt. Ervaringen elders (provincie Zuid-Holland, gemeente Alphen aan den Rijn) hebben ons geleerd dat het ook bij het zetten van deze stap blijven onderhouden van de verbinding met de stad van cruciaal belang is om draagvlak te houden onder de uiteindelijke vast te stellen visie. Niet communiceren wat er bij deze en alle andere stappen gebeurt, is dodelijk voor het proces. Bij deze stap kunnen ook nadere gesprekken met de stad plaatsvinden om de verdieping waarom de raad gevraagd heeft scherper te krijgen.

Uitwerking (indicatief):

- Weken 45 2016 t/m 4 2017 (half november tot eind januari): Verdieping
- Week 5: College stelt concept-visie vast
- Weken 7 t/m 9 2017: Beraad en Advies gemeenteraad.

De **derde stap** is de stap van 'Kiezen'. Deze stap behelst in feite het verwerken van de reacties die uit de stad komen op het besluit van de raad tot vaststelling van de concept-visie. In deze periode zullen de reacties worden geïnventariseerd en al dan niet leiden tot bijstelling van de concept-visie.

Randvoorwaarde voor het goed kunnen zetten van deze stap is weer openheid en transparantie. Duidelijk en 'met goede redenen omkleed' wordt vervolgens aan de stad aangegeven welke reacties wel en welke niet leiden tot bijstelling van de concept-visie.

Uitwerking (indicatief):

- Week 10 2017 Publiceren concept-visie
- Weken 11 t/m 14 2017 (half maart – half april): Periode voor uitbrengen reacties
- Weken 15 t/m 17 2017: Reageren op uitgebrachte reacties en eventueel bijstellen concept-visie
- Weken 18 t/m 20 2017: Beraad en Advies gemeenteraad
- Week 22 2017 (eind mei): Raadsvergadering vaststelling Visie van de stad

De **vierde stap** bestaat uit het vertalen van de visie in concrete maatregelen en acties die gericht zijn op het bereiken van de visie en, op basis van prioritering, het hiervoor gaan reserveren van middelen in de meerjarenbegrotingen, vertaald in de programma's in de begroting naar te bereiken maatschappelijke effecten en speerpunten. De Perspectiefnota 2018 biedt hiervoor in principe de eerste gelegenheid.

Samenhang met lopende beleidsontwikkelingen

Het traject om te komen tot een vastgestelde Visie van de stad zal naar verwachting een doorlooptijd kennen van circa 15 maanden. In deze periode draait de stad niet alleen 'gewoon door', maar zullen er ook op diverse beleidsterreinen ontwikkelingen plaatsvinden die een relatie hebben met het onderhavige Visietraject. Kijkend naar deze ontwikkelingen stellen wij ons het volgende voor:

- Omgevingswet. Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer ingestemd met deze wet. Behandeling in de Eerste Kamer vindt plaats begin 2016, waarna de wet in werking treedt op (naar verwachting) 1 januari 2018. De Omgevingswet schrijft voor dat een gemeente een Omgevingsvisie moet maken. De Omgevingsvisie wordt het centrale regie instrument voor de fysieke leefomgeving. De

ambitie voor de Omgevingsvisie is, ten opzichte van die van de 'oude' Structuurvisie steviger. Door het meenemen in de Omgevingsvisie van o.a. milieu- en sociale aspecten ontstaat een volledig integraal beleidsinstrument, gericht op een leefbare, kwalitatief hoogwaardige en vitale leefomgeving. De Omgevingsvisie biedt de gemeente een brede integrale visie voor de lange termijn. De vorm van de Omgevingsvisie is vrij. Hoewel de Omgevingswet nog 'under construction' is – de Eerste Kamer moet de wet zoals gezegd nog behandelen en er moeten nog uitwerkingen (AMVB's) plaatsvinden - trekken wij de conclusie dat de Visie van de stad in principe ook de Omgevingsvisie van Gorinchem kan zijn. Bij het opstellen van de Visie van de stad zullen wij erop letten dat voldaan wordt aan de vereisten van de Omgevingsvisie, zodat er geen aparte Omgevingsvisie meer door de gemeente gemaakt hoeft te worden.

- Uitwerking raadsopdrachten. Aan het begin van de huidige 'regeerperiode' is een aantal raadsopdrachten geformuleerd, zoals de raadsopdracht Binnenstad en stadspromotie, de raadsopdracht Milieubeleidsplan en de raadsopdracht Mobiliteit. Eerstgenoemde raadsopdracht is inmiddels door de raad vastgesteld (oktober 2015). In relatie tot de raadsopdracht Milieubeleidsplan loopt er momenteel een onderzoek van de rekenkamer naar het duurzaamheidsbeleid van de gemeente. Voor de raadsopdracht Mobiliteit geldt dat delen daarvan reeds zijn / worden uitgevoerd (Fietsplan, Verkeersstructuurplan Binnenstad 2015), maar dat het onderdeel actualiseren 'overall' Verkeersstructuurplan (VSP) nog moet worden opgepakt. Voor wat betreft de beleidsontwikkeling ('het denkwerk') die met betrekking tot deze raadsopdrachten moet plaatsvinden stellen wij ons voor dat te integreren in het proces Visie van de stad. Het contact dat met 'de stad' in stap 1 'Ophalen' gelegd wordt, zal ook voor deze raadsopdrachten waardevolle informatie opleveren, waarvan gebruikt gemaakt kan worden bij de verdere uitwerking van deze opdrachten. Deze uitwerking kan vervolgens als eigenstandig project parallel aan het proces Visie van de stad plaatsvinden, waarbij die uitwerking ook eerder kan zijn afgerond dan het Visie-proces. Zo is het streven bij het Milieubeleidsplan erop gericht dit rond de jaarwisseling vast te stellen. In de fase dat gewerkt wordt aan de uitwerking van de raadsopdrachten door de betrokken vakafdeling(en) naast de Visie van de stad, zal er tussen de vakafdelingen en de projectgroep Visie van de stad veelvuldig afstemmingsoverleg zijn om de samenhang te bewaken.
- Andere beleidsontwikkelingen. Wij staan aan de vooravond van het gaan maken van nieuw beleid op bijvoorbeeld het gebied van wonen (maken van een nieuwe (regionale) woonvisie) en gezondheid (nota Volksgezondheid). Zeker wat deze laatste nota betreft bestaat de wens bij het onderdeel 'Gezond in de stad' gebruik te maken van de Visie van de stad, zeker wat betreft de participatie / fase 1 'Ophalen'. Overleg vindt plaats hoe deze trajecten geïntegreerd kunnen worden.
- Wij kunnen ons overigens ook voorstellen dat er ook onderwerpen de kop op kunnen steken waarvoor het beter is wél te wachten op de uitkomsten van het Visietraject. Indien dit het geval is, zullen wij hierover het gesprek aangaan met uw raad en betrokkenen.

Concluderend stellen wij vast dat wij met het maken van de Visie van de stad de 'vormvereisten' van de Omgevingsvisie in acht zullen nemen, zodat wij met het maken van de Visie van de stad tegelijkertijd een Omgevingsvisie maken. Wat betreft andere beleidstrajecten, hetzij reeds lopend, hetzij nog staande in de ideeënfase, concluderen wij dat het traject Visie van de stad goede mogelijkheden biedt om onder de paraplu van dat traject informatie op te halen waarop deze andere trajecten hun verdere ontwikkeling en uitwerking kunnen baseren. Zo worden dubbele trajecten voorkomen en wordt participatiemoedigheid tegen gegaan.

Inzet vanuit de gemeente

Het traject Visie van de stad is een nieuwe activiteit. Met betrekking tot de betrokkenheid van de gemeente onderscheiden wij de volgende rollen:

- Organiseren van het proces. Binnen de organisatie is er voor het organiseren en begeleiden van het proces van Visie van de stad geen capaciteit beschikbaar. In de afweging tussen het uitbesteden of het 'in eigen beheer' doen en daarvoor capaciteit vrij te maken, kiezen wij voor dit laatste. Wij willen een projectgroep instellen die bemenst wordt door een aantal medewerkers die vrijwel geheel worden 'vrijgemaakt' voor het organiseren en begeleiden van het proces, en op hun plaats, voor zover nodig en noodzakelijk (een en ander ter beoordeling van directie en management), externe capaciteit inhuren. Zie voorts bij Financiële consequenties.

- Leveren van deskundigheid. In alle fasen van het proces zal vanuit de ambtelijke organisatie deskundigheid moeten worden ingebracht. In principe gaat het hier om reguliere werkzaamheden, met de aantekening dat het traject Visie van de stad bepaalde onderwerpen, zoals de Omgevingsvisie, in de tijd naar voren haalt. In de berekening van ambtelijke capaciteiten lijkt dit voorsnog geen onoverkomelijke problemen op te leveren en binnen de beschikbare formatie te kunnen worden opgelost.
- Rol van de raad. Uw raad zal in het proces Visie van de stad nauw betrokken worden. De wijze waarop dit plaatsvindt, bepaalt u natuurlijk zelf. Hierop vooruitlopend stellen wij ons voor dat uw betrokkenheid (minstens) er op twee momenten zal zijn. Op de eerste plaats tijdens het voeren c.q. bijwonen van discussies over thema's en onderwerpen in bijvoorbeeld de themagesprekken zoals die plaatsvinden in stap 1 'Ophalen'. Dit zal overigens leiden tot enig extra tijdsbeslag, wellicht buiten de geplande parallelsessies om.
Op de tweede plaats bestaat de betrokkenheid van uw raad uit het nemen van besluiten over documenten die worden voorgelegd en waarvan de vaststelling aan uw raad voorbehouden is. Die momenten doen zich voor aan het einde van de stappen 1, 2 en 3. De uitwerking in stap 4 zal plaatsvinden in het kader van de reguliere planning & controlcyclus en de reguliere rol die de raad daarin heeft.
Zoals gezegd, u bepaalt uw betrokkenheid zelf. Wij nodigen u uit in het debat over dit voorstel hierop ook in te gaan.

Verdere organisatiestructuur

Het komen tot een Visie van de stad vereist een organisatiestructuur. Wij stellen ons voor deze structuur zo plat mogelijk te houden. Zoals hierboven is opgemerkt stellen wij voor intern een aantal medewerkers vrij te maken om het proces te organiseren en aan te jagen (projectgroep). Over de voortgang (inhoud en proces) willen wij op vaste momenten spreken en sturen in ons college (stuurgroep), en regelmatig met uw raad in parallelsessies. Wij stellen ons voor ook op vaste momenten van gedachten te wisselen (over inhoud en proces) met een vaste groep van betrokken inwoners, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven etc. (klankbordgroep).

Wij kiezen ervoor in deze 'platte opzet' van start te gaan, niet alleen uit kostenoverwegingen, maar ook vanuit de overtuiging dat de energie primair gestoken moet worden in het intensieve gesprek met stad en regio. Indien al werkende weg blijkt dat het gewenst is de structuur aan te passen, zullen wij met u hierover het gesprek aangaan.

Communicatie

Wij zijn ons ervan terdege bewust dat het succes van Visie van de stad staat of valt met de kwaliteit van de communicatie. Wij zijn bezig met het opstellen van een communicatieplan. In dit plan besteden wij aandacht aan de diversiteit van onze inwoners. Het uitgangspunt is te komen tot een mix aan in te zetten middelen, zodat zoveel mogelijk inwoners worden bereikt en in staat gesteld worden hun inbreng te leveren. Gebruikmaking van social media zal hierin een belangrijke plaats innemen. Dit wordt ook gedaan vanuit de uitdrukkelijke wens een actieve inbreng te krijgen van jongeren in onze stad. Zij vormen immers een belangrijk onderdeel van de Gorcumse samenleving van de toekomst. Wij gaan daarbij ook gebruik maken van de kennis en ervaringen van het recent geïnstalleerde Jongerenplatform. Dit kan mede bijdragen aan het vergroten van de betrokkenheid van jongeren in dit Visie-proces.

5. Bestaand beleid, raadsaders en –besluiten

- Raadsbeleidskader Participatie en Communicatie
- Plan van aanpak raadsopdracht Participatie/Werken aan morgen/Deregulering

6. Betrokkenheid derden

De Visie van de stad wordt tot stand gebracht via een intensief proces met actieve betrokkenheid van stad (inwoners, bedrijven, instellingen e.d.), stadsbestuur (college en raad) en regio (niet alleen de gemeenten in de regio AV, maar ook in het Land van Heusden en Altena en Lingewaal/Betuwe; voorts Drechtsteden, regio Zuid-Holland Zuid en provincie Zuid-Holland).

7. Beoogd effect

Te komen tot een brede integrale toekomstvisie voor de stad, met actieve betrokkenheid van stad, stadsbestuur en regio. De visie geeft antwoord op de vraag wat voor stad Gorinchem op de langere termijn (circa 2035) wil zijn en is van belang voor de positionering van Gorinchem in de regio en verdere omgeving, de bestuurlijke toekomst en de verdere (ruimtelijke, economische en sociaal-maatschappelijke) ontwikkeling.

8. Risico's of kansen

- Vanuit inhoud: De Visie van de stad geeft de kans de positie en aantrekkelijkheid van Gorinchem te versterken door het maken van keuze(s) voor de verdere ontwikkeling van de stad en het 'strak' doorvertalen van deze keuze(s) in het verdelen van schaarse middelen.
- Vanuit proces: Het interactieve proces waarlangs de Visie tot stand gebracht wordt biedt de kans onze veranderende rol in de Gorcumse samenleving, zoals geduid in het beleidskader Participatie en Communicatie en het plan van aanpak raadsopdracht Participatie/Werken aan morgen/Deregulering, in de praktijk te brengen.

9. Financiële consequenties

Voor het organiseren en begeleiden van het proces wordt een projectgroep ingesteld, waarvan een vijftal medewerkers (projectleider, projectmedewerkers (2), communicatieadviseur, en projectassistente) uit de eigen organisatie deel uitmaken. Tijdens de 15 maanden dat het proces Visie van de stad duurt zullen deze personen gemiddeld 24 uur per week bezig zijn met het organiseren en begeleiden van dit proces. Alles bij elkaar opgeteld komt dit neer op circa 6.500 uur. In deze urenraming is niet meegenomen de inbreng van inhoudelijke kennis en expertise vanuit de vakafdelingen (inbreng ten behoeve van bijvoorbeeld de fact-sheets en de 'onderleggers' voor de themagesprekken). Dit wordt gezien als regulier werk.

Zoals gezegd zullen de medewerkers van de projectgroep gedurende de duur van het proces Visie van de stad gemiddeld naar verwachting 24 uur per week met de uitvoering daarvan bezig zijn. In die tijd kunnen zij geen tijd besteden aan hun huidige reguliere activiteiten. Een keuze om ten behoeve van de uitvoering van die werkzaamheden tijdelijk vervangende capaciteit in te huren is aan directie en management. De extra kosten daarvan komen alsdan ten laste van het directiebudget.

De kosten van het proces Visie van de stad worden geraamd op € 463.110. Het overgrote deel hiervan bestaat uit de salariskosten van de medewerkers die deel uitmaken van de projectgroep (€ 313.110). Daarnaast is er een werkbudget nodig voor het organiseren van bijeenkomsten, ontwikkelen digitale media, publicaties/drukwerk, studies/onderzoeken, inhuren externe krachten (deskundigen, gespreksleiders, notulisten) en dergelijke. Dit werkbudget wordt geraamd op € 150.000. De dekking hiervan willen wij betrekken bij het raadsvoorstel over het bestemmen van het saldo van het resultaat over 2015. Over de besteding van het werkbudget zullen wij vervolgens in de reguliere planning- en controlcyclus verantwoording afleggen.

10. Vervolgproces

Gedurende het proces zal de raad regelmatig over Visie van de stad spreken in bijeenkomsten, parallelsessies en raadvergaderingen (dit laatste in het geval van formele besluitvorming).

11. Communicatie

Voor het succesvol tot stand komen van de Visie van de stad moeten doelgroepen tijdig worden betrokken en zo goed mogelijk geïnformeerd. Er is oog voor de grote diversiteit aan doelgroepen. Het accent ligt daarbij op de inwoners, bedrijven en organisaties binnen Gorinchem. Eerder in dit raadsvoorstel is ook al opgemerkt dat wij bij de Visie ook de regio om ons heen willen betrekken. Wij verstaan hieronder niet alleen de gemeenten van de regio Alblasserwaard – Vijfheerenlanden, maar ook gemeenten die liggen aan onze oostgrens (Lingewaal/Betuwe) en onze zuidgrens (gemeenten in het Land van Heusden en Altena). Voorts verstaan wij onder regio bredere verbanden als de Drechtsteden, de regio Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland. Het doel is het zorgen voor communicatie die aansluit bij de verschillende fasen binnen het proces: ophalen, verdiepen, kiezen en uitwerken. Zo spoedig mogelijk wordt een communicatiekalender opgesteld. Deze zal met uw raad worden besproken.

De beoogde interactieve opzet van het proces vereist een intensieve communicatie. Daarom wordt een communicatieadviseur vrijgemaakt om zitting te nemen in de projectgroep.

12. Uitkomsten parallelsessie

"De griffie vult hier eventuele aanvullingen vanuit de raadsbijeenkomst in"

13. Nadere standpuntbepaling college

"De ambtelijke organisatie vult hier nadere antwoorden op gestelde vragen en eventueel andere inzichten als gevolg van de behandeling in de raadsbijeenkomst en dergelijke in"

14. Definitief voorstel raad

1. Samen met 'de stad' een Visie van de stad Gorinchem op de langere termijn (2035) tot stand te brengen.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

15. Besluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 7 maart 2016,

Besluit:

1. Samen met 'de stad' een Visie van de stad Gorinchem op de langere termijn (2035) tot stand te brengen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad van Gorinchem van 7 april 2016,

De griffier,

De voorzitter,